

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/621>

Materiál v pripomienkovom konaní do 03.11.2023

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom financií SR s cieľom transpozície európskej smernice EPaR zo 14. decembra 2022 ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014 smernica 2004/109/ES smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom navrhovaných úprav zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) je zlepšiť kvalitu, porovnateľnosť a spoľahlivosť informácií, ktoré sa majú uvádzať v osobitnej časti výročnej správy vybraných účtovných jednotiek v rámci vykazovania informácií o udržateľnosti, čím sa má napomôcť investorom a iným používateľom týchto informácií lepšie porozumieť rizikám a príležitostiam účtovnej jednotky pri jej prechode na zelené hospodárstvo. V súvislosti s potrebou transpozície požiadavky na externé uistenie v oblasti vykazovania informácií o udržateľnosti, ktorá je navrhovaná do zákona o účtovníctve, je tiež potrebné vykonať príslušné úpravy zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov. Návrhom zákona zároveň dôjde aj k úprave niektorých ustanovení vyššie uvedených zákonov na základe poznatkov z aplikačnej praxe.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť 01.01.2024.

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom navrhovaných úprav zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) je zlepšiť kvalitu, porovnateľnosť a spoľahlivosť informácií, ktoré sa majú uvádzať v osobitnej časti výročnej správy vybraných účtovných jednotiek v rámci vykazovania informácií o udržateľnosti, čím sa má napomôcť investorom a iným používateľom týchto informácií lepšie porozumieť rizikám a príležitostiam účtovnej jednotky pri jej prechode na zelené hospodárstvo. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I, novelizačný bod 16

Podľa pripravovanej novely nie je jednoznačné, že pobočky zahraničných bánk so sídlom v SR budú povinné ukladať do registra účtovných závierok a zbierky listín obchodného registra a zverejňovať na webovom sídle určité informácie/dokumenty o udržateľnosti za zriaďovateľa, resp. materskú spoločnosť. Podľa § 21 ods. 2 písm. a) Zákona pritom platí, že zahraničným subjektom je zahraničná právnická osoba so sídlom mimo územia členského štátu, ktorej právna forma je obdobná právnej forme obchodnej spoločnosti. Podľa nášho názoru teda použité ustanovenia môžu stanovovať povinnosti len pre organizačné zložky zriaďovateľov z tretích krajín, teda organizačné zložky, ktorých zriaďovatelia majú sídlo mimo územia členských štátov EÚ a EHP (viď definíciu členského štátu v § 2 ods. 14 Zákona). Vzhľadom k uvedenému navrhujeme jednoznačné vylúčenie pobočiek zahraničných bán zo zverejňovania informácií o udržateľnosti za zriaďovateľa so sídlom v krajine EÚ, prípadne jednoznačné zadefinovanie povinností pre pobočky zahraničných bán, kedy zriaďovateľ má sídlo v EÚ.

Vzhľadom na to, že podľa §20c ods. 16 na účtovnú jednotku uvedenú v odseku 1 alebo odseku 2, ktorá je dcérskou účtovnou jednotkou, sa nevzťahujú povinnosti podľa odsekov 1, 11 a 14 (ďalej len „oslobodenie od povinnosti individuálneho vykazovania informácií o udržateľnosti“), ak jej materská účtovná jednotka má sídlo v SR alebo v členskom štáte, a jej konsolidovaná výročná správa je v súlade s požiadavkami na vykazovanie informácií o

udržateľnosti, nepredpokladáme, že bolo cieľom návrhu, aby sa tieto povinnosti týkali pobočiek poisťovní z iných členských štátov. Preto navrhujeme jednoznačné vylúčenie pobočiek poisťovní z iných členských štátov z povinnosti zverejňovať informácie o udržateľnosti.

2. Zásadná pripomienka k čl. I, novelizačný bod 26

V čl. I, novelizačnom bode 26., v odseku 9. navrhujeme explicitne konkretizovať osoby, ktorým majú byť údaje z neverejnej časti registra poskytnuté, ako aj preukázanie, resp. odôvodnenie ich právneho záujmu na použitie týchto údajov na analytické a štatistické účely.

Odôvodnenie:

Navrhované znenie § 23 odseku 9 považujeme za vágne a nejednoznačné. Z navrhovaného ustanovenia explicitne nevyplýva, akým konkrétnym osobám budú údaje z neverejnej časti poskytnuté. Navrhujeme taktiež do návrhu zákona doplniť podmienku preukázania oprávneného záujmu danej osoby na získanie týchto údajov na vymenované účely. V osobitnej časti dôvodovej správy sa síce uvádza, že údaje by mali byť poskytované pre potreby analytických jednotiek a subjektov verejnej správy na vypracovanie analýz hospodárskych politík, avšak v samotnom znení zákona tieto informácie absentujú.

3. Zásadná pripomienka k čl. VI návrhu zákona

V čl. VI návrhu zákona navrhujeme slovo „januára“ nahradiť slovom „júla“.

Odôvodnenie:

V zmysle čl. VI návrhu zákona, návrh zákona nadobúda účinnosť 1.1.2024. Smernica EP a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (ďalej len „smernica“) však v zmysle čl. 5 ods. 1 vyžaduje, aby členské štáty uviedli do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkami 1 až 3 smernice do 6. júla 2024. Účinnosť navrhovaná v návrhu zákona ide nad rámec požiadaviek uvedených v smernici, teda v tomto prípade sa jedná o tzv. gold-plating.

Odôvodnenie predkladateľa, v ktorom uvádza, že takéto stanovenie účinnosti je v súlade s čl. 8 ods. 9 Legislatívnych pravidiel vlády, v zmysle ktorého, ak návrh zákona upravuje právne vzťahy, ktoré sú viazané na začiatok opakujúceho sa časového obdobia, napríklad rozpočtový rok, účtovný rok, je potrebné navrhnuť, ak je to možné, deň nadobudnutia účinnosti takého návrhu zákona na začiatok príslušného obdobia, považujeme za nedostatočné a nevidíme dôvod na stanovenie skoršej účinnosti návrhu zákona. Vzhľadom k tomu, že návrh zákona má v zmysle Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie vplyv na podnikateľské prostredie je potrebné postupovať v zmysle § 19 ods. 6 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého takýto právny predpis môže nadobudnúť účinnosť len 1. januára alebo 1. júla príslušného kalendárneho roka, pričom pri stanovení dátumu nadobudnutia jeho účinnosti sa dbá na to, aby bola zabezpečená primeraná legísvakancia, t.j. 15 dní. Máme za to, že stanovením účinnosti na 1.1.2024 nebude zabezpečená primeraná legísvakancia a preto navrhujeme stanovenie účinnosti na 1.7.2024.

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2023/621>